

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๖/๒๖๓๗

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒ ตุลาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เรื่อง “นโยบาย
การบริหารจัดการน้ำในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ”

เรียน เลขาธิการสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

อ้างอิง หนังสือสำนักงานสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ที่ สศ ๐๐๐๑/๖๑๑
ลงวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๖

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๖๐๔.๒/๑๙๖๙
ลงวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๖

ตามที่ได้เสนอความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
เรื่อง “นโยบายการบริหารจัดการน้ำในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” ไปเพื่อดำเนินการ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้เสนอผลการพิจารณาและผลการดำเนินการ
ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ไปเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย ความละเอียดปรากฏ
ตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ ว่า

๑. รับทราบความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๒. รับทราบความเห็น ผลการพิจารณา และผลการดำเนินการของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อมร่วมกับกระทรวงกลาโหม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมชลประทาน กรมพัฒนาที่ดิน)
กระทรวงมหาดไทย สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
สำนักงบประมาณ สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ สำนักงานนโยบายและบริหารจัดการน้ำ
และอุทกภัยแห่งชาติ กรมทรัพยากรน้ำ กรมทรัพยากรน้ำบาดาล กรมป่าไม้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
กรมควบคุมมลพิษ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กรมส่งเสริมคุณภาพ
สิ่งแวดล้อม และสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ ทั้งนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อมทราบด้วยแล้ว และได้เผยแพร่ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
พร้อมความเห็นและผลการพิจารณาของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางเว็บไซต์ของสำนักเลขาธิการ
คณะรัฐมนตรีเพื่อให้สาธารณชนได้รับทราบ และขอขอบคุณสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ที่ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะในเรื่องดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรี

ขอแสดงความนับถือ

(นายอำพน กิตติอำพน)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

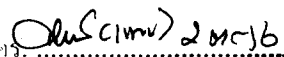
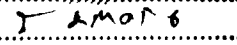
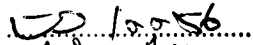
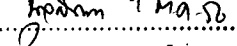
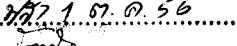
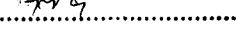
สำนักวิเคราะห์เรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๒๗

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๖๔

www.cabinet.thaigov.go.th (R-02-10 56: นิสา)

๒ ต.ค. ๒๕๕๖

รย. สด.
ผอ.สวค.
ผช.
ผอ.กลุ่ม
นวด.
ผู้พิมพ์

เรื่อง รายงานผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการของคณะรัฐมนตรี
กรณีสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติให้คำปรึกษา/ข้อเสนอแนะ/ความเห็นต่อคณะรัฐมนตรี
เรื่อง “นโยบายการบริหารจัดการน้ำในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ”

ด้วยสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้ให้คำปรึกษา/ข้อเสนอแนะ/
ความเห็นต่อคณะรัฐมนตรี เรื่อง “นโยบายการบริหารจัดการน้ำในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ”
ซึ่งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คือ กระทรวงกลาโหม
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมชลประทาน กรมพัฒนาที่ดิน) กระทรวงมหาดไทย
สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
สำนักงบประมาณ สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ สำนักงานนโยบาย
และบริหารจัดการน้ำและอุทกภัยแห่งชาติ กรมทรัพยากรน้ำ กรมทรัพยากรน้ำบาดาล
กรมป่าไม้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรมควบคุมมลพิษ สำนักงาน
นโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
และสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้เสนอความเห็น ผลการพิจารณา
และผลการดำเนินการต่อความเห็นของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ดังนี้

ความเห็นและข้อเสนอแนะ ของสภาที่ปรึกษาฯ	ผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการ ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๑. สร้างความสมบูรณ์ในระบบนิเวศลุ่มน้ำ โดย ๑) จัดให้มีพื้นที่ป่าไม้ในสัดส่วนไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๕๐ ของพื้นที่ทั้งหมดของภาคตะวันออกเฉียงเหนือภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๗	● เห็นชอบในหลักการตามที่สภาที่ปรึกษาฯ เสนอ ● เนื่องจากพื้นที่ในความรับผิดชอบของกระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช และกรมป่าไม้) มีพื้นที่ป่าไม้รวม ๑๗.๓ ล้านไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๖.๓๙ ของพื้นที่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (๑๐๕.๕๓ ล้านไร่) ดังนั้น หากจะเพิ่ม สัดส่วนพื้นที่ป่าไม้จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องอาศัยความร่วมมือ จากภาครัฐ ภาคเอกชน รวมถึงประชาชนร่วมดำเนินการ จึงจะสามารถบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนด
๒) ปรับปรุง พื้นฟู และอนุรักษ์พื้นที่ป่าอนุรักษ์ ที่ประกาศเขตไว้แล้ว ๓๕๐ป่า ในเนื้อที่ ๓๔.๒๗ ล้านไร่ มีสัดส่วนร้อยละ ๓๒.๔ ดังนี้	

ความเห็นและข้อเสนอแนะ ของสภาที่ปรึกษาฯ	ผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการ ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๒.๑) ปรับปรุง พื้นฟูป่าไม้ในส่วนที่เสื่อมโทรม ๑๗.๐๕ ล้านไร่ มีสัดส่วนเป็นร้อยละ ๑๖.๑๖ ของพื้นที่ทั้งหมด กลับคืนสู่สภาพที่สมบูรณ์ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๗ ๒.๒) สงวนรักษาในส่วนที่เป็นป่าไม้ที่สมบูรณ์ ๑๗.๒๒ ล้านไร่ ที่มีสัดส่วนร้อยละ ๑๖.๓๒ ของพื้นที่ทั้งหมดให้คงอยู่อย่างยั่งยืน	● เห็นชอบในหลักการตามที่สภาที่ปรึกษาฯ เสนอ โดยมีขั้นตอนและแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้ ๑. จัดทำฐานข้อมูลพื้นที่ป่าเสื่อมโทรมและพื้นที่ป่าที่ถูกบุกรุกให้เกิดความชัดเจน พร้อมกำหนดมาตรการที่เหมาะสมตามหลักวิชาการในการฟื้นฟูสภาพป่า ๒. พื้นฟูพื้นที่ป่าเสื่อมโทรมและป่าที่ถูกบุกรุกให้เป็นป่าสมบูรณ์โดยมีแผนดำเนินการที่ชัดเจน และเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ๓. ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาวิจัยเพื่อนำมาประกอบการบริหารจัดการ การปรับปรุง พื้นฟู และการอนุรักษ์พื้นที่ ๔. พัฒนาและส่งเสริมป่าชุมชน พัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนที่สอดคล้องกับทรัพยากรท้องถิ่นและเกื้อกูลธรรมชาติ ๕. การป้องกันรักษาป่าและการควบคุมไฟป่าโดยอาศัยการมีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่น เช่น การประชาสัมพันธ์ การลาดตระเวน เป็นต้น ๖. น้อมนำพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถมาใช้ในการดำเนินงาน เช่น การสร้างฝายชะลอน้ำ การปลูกป่าโดยไม่ต้องปลูก การปลูกต้นไม้ในใจคน บ้านเล็กในป่าใหญ่ ฯลฯ ๗. การติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อปรับปรุงแผนการดำเนินการให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง ● เห็นชอบในหลักการตามที่สภาที่ปรึกษาฯ เสนอ โดยมีขั้นตอนและแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้ ๑. ดำเนินการบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวดกับผู้กระทำผิด ๒. การป้องกันรักษาป่าและการควบคุมไฟป่าโดยอาศัยการมีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่น เช่น การประชาสัมพันธ์ การลาดตระเวน ฯลฯ ๓. ส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในรูปแบบการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ และอื่น ๆ

ความเห็นและข้อเสนอแนะ ของสภาที่ปรึกษาฯ	ผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการ ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๓) อนุรักษ์พื้นที่ป่าต้นน้ำที่เหลืออยู่ ๘.๕๕ ล้านไร่ ให้คงอยู่อย่างยั่งยืน	● เห็นชอบในหลักการตามที่สภาที่ปรึกษาฯ เสนอ โดยมีขั้นตอนและแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้ ๑. ส่งเสริมความร่วมมือจากภาคประชาชนเพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติจากผู้นุกรูมาเป็นผู้พิทักษ์ โดยสนับสนุนให้มีการจัดทำแผนปฏิบัติการชุมชนและสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ๒. ดำเนินการรุดหนุนงบประมาณให้ชุมชนดำเนินการตามแผนปฏิบัติการชุมชน ๓. ประชาชนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ป่าต้นน้ำภายใต้แนวคิดน้ำคือชีวิต ๔. ดำเนินการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ทุกรูปแบบเพื่อนำพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถมาใช้ในการดำเนินงาน เช่น การสร้างฝายชะลอน้ำ การปลูกป่าโดยไม่ต้องปลูก การปลูกต้นไม้ในใจคน บ้านเล็กในป่าใหญ่ ฯลฯ
๔) กำหนดมาตรการการป้องกันและแก้ไข การชะล้างหน้าดินในพื้นที่เสี่ยงระดับรุนแรง ๑๗.๗๘* ล้านไร่ ซึ่งมีผลกระทบต่อการฟื้นคืนเงินของทางน้ำและแหล่งน้ำ	● เห็นชอบในหลักการตามที่สภาที่ปรึกษาฯ เสนอ ● การดำเนินการในเรื่องดังกล่าว อยู่ภายใต้แผนการบรรเทาอุทกภัยระยะกลางและระยะยาว ปี ๒๕๕๐ ดำเนินการใน ๒๕ กลุ่มน้ำหลัก แผนดำเนินการ แบ่งออกเป็น ระยะเร่งด่วน (๒๕๕๑) ระยะกลาง (๒๕๕๒-๒๕๕๔) และระยะยาว (๒๕๕๕-๒๕๕๙) โดยดำเนินการในพื้นที่เกษตรที่มีความวิกฤตต่อการสูญเสียหน้าดินในระดับรุนแรงขึ้นไป และอยู่นอกเขตป่าไม้ตามกฎหมาย ในปีแรกดำเนินการในพื้นที่ลุ่มน้ำที่มีความวิกฤตมากที่สุดทางภาคเหนือ ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีความการสูญเสียหน้าดินรุนแรง แต่เนื่องจากที่ผ่านมาได้รับงบประมาณน้อยกว่าแผนที่ตั้งเป้าหมายไว้ จึงทำให้ต้องมีการปรับแผนการดำเนินงาน โดยการขยายระยะเวลาดำเนินการออกไปอีก หมายเหตุ : * จากการตรวจสอบของกรมพัฒนาที่ดินพื้นที่เสี่ยงระดับรุนแรง ในปัจจุบันมีพื้นที่ ๔.๓๖ ล้านไร่

ความเห็นและข้อเสนอแนะ ของสภาที่ปรึกษาฯ	ผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการ ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๕) กำหนดมาตรการการควบคุมและป้องกันพื้นที่ แพร่กระจายดินเค็ม ๑๗.๘๐* ล้านไร่ ซึ่งมีผลกระทบ ต่อคุณภาพน้ำผิวดินและน้ำใต้ดิน	● เห็นชอบในหลักการตามที่สภาที่ปรึกษาฯ เสนอ ● เนื่องจากดินเค็มเป็นปัญหาต่อการเจริญเติบโตและผลผลิต ของพืช ทำให้เกิดผลกระทบต่อสภาพเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ซึ่งภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีปัญหาพื้นที่ ดินเค็มประมาณ ๑๑.๕ ล้านไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ดินเค็มมาก ทำการเพาะปลูกไม่ได้มากกว่า ๐.๓ ล้านไร่ พื้นที่นาที่ดินมีความเค็ม ปานกลาง ๓.๘ ล้านไร่ และพื้นที่นาที่ดินมีความเค็มน้อย ๗.๓ ล้านไร่ นอกจากนี้แล้วยังมีพื้นที่ ๑๙.๔ ล้านไร่ ที่อยู่บนเนิน รับน้ำ ดินชั้นบนไม่เค็ม หากมีการจัดการที่ไม่เหมาะสมจะทำให้ พื้นที่ลุ่มที่อยู่ใกล้เคียงกลายเป็นดินเค็มเพิ่มขึ้นได้ ดังนั้น จึงควร จัดการปัญหาดินเค็มในเชิงพื้นที่อย่างเป็นระบบ ประกอบด้วย การแก้ไขพื้นที่ที่มีคราบเกลือบนผิวดินให้ลดระดับความเค็มลง ปรับปรุงบำรุงดินเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดินให้สามารถ ปลูกพืชได้ผลผลิต และจัดการแก้ไขสาเหตุของการแพร่เกลือ ในพื้นที่นั้น ● การแก้ไขปัญหาดินเค็มจำเป็นต้องรู้สาเหตุที่ทำให้เกิดดินเค็ม ในพื้นที่นั้นเพื่อให้สามารถแก้ปัญหาได้ตรงประเด็นและครบวงจร ตามกำลังความสามารถในการลงทุน ดังนี้ (๑) ป้องกันไม่ให้เพิ่มพื้นที่และความรุนแรงของปัญหา (๒) ลดระดับความเค็มของดินลงให้ปลูกพืชได้ (๓) การจัดการดินน้ำและพืชที่เหมาะสมทำให้สามารถเพิ่ม ผลผลิตและคุณภาพของพืชที่ปลูกได้ โดยจะต้องควบคุมชะล้าง และระบายเกลือที่มีมากเกินไปออกจากดินบริเวณรากพืช ก่อนใส่สารปรับปรุงดิน (๔) เลือกปลูกพืชที่เหมาะสม (๕) ไม่ปล่อยให้หน้าดินว่างเปล่าหลังเก็บเกี่ยวผลผลิตไปแล้ว (๖) ควรป้องกันไม่ให้เกลือขึ้นสะสมมาที่ผิวดินอีกด้วย การคลุมหน้าดินด้วยเศษซากพืช

ความเห็นและข้อเสนอแนะ ของสภาที่ปรึกษาฯ	ผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการ ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	● การแก้ไขปัญหาดินเค็มจะประสบผลสำเร็จได้อย่างสมบูรณ์เมื่อเกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจและเกิดขบวนการยอมรับของเกษตรกรในพื้นที่ นอกจากนี้กรมพัฒนาที่ดินทั้งในส่วนกลาง สำนักงานพัฒนาที่ดินเขตและสถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดมีความพร้อมในการให้คำแนะนำและช่วยเหลือเกษตรกรที่สนใจแก้ไขปรับปรุงดินมีปัญหาต่าง ๆ เกษตรกรสามารถแก้ไขปรับปรุงพื้นที่ดินเค็มระดับต่าง ๆ ในไร่นาของตนเองให้กลับมาใช้ประโยชน์ได้ตามความเหมาะสมและลดระดับความรุนแรงของปัญหาดินเค็มลงได้ โดยจัดการเชิงพื้นที่อย่างเป็นระบบ ซึ่งอาจต้องดำเนินการหลายกิจกรรมในพื้นที่ดินเค็มเดียวกัน มีการลงทุน และต้องใช้เวลาในการแก้ไขฟื้นฟู หมายเหตุ : * จากการตรวจสอบของกรมพัฒนาที่ดิน พื้นที่แพร่กระจายดินเค็มในปัจจุบันมีพื้นที่ ๑๑.๕ ล้านไร่
๖) สงวนรักษาพื้นที่ป่าเสื่อมโทรมเพื่อปรับปรุงให้คืนสภาพเป็นป่าอนุรักษ์ และยกเลิกนโยบายการนำป่าเสื่อมโทรมไปใช้ประโยชน์ เพื่อการอื่น รวมทั้งการนำไปจัดสรรให้กับประชาชน	● เห็นชอบในหลักการตามที่สภาที่ปรึกษาฯ เสนอ โดยแนวทางการดำเนินงานในเรื่องดังกล่าว มีดังนี้ ๑. ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ ๑.๑ กรณีราษฎรที่ขึ้นทะเบียนการสำรวจการถือครองพื้นที่ป่าไม้จะดำเนินการในรูปโครงการจัดการทรัพยากรที่ดินและป่าไม้ มีสาระสำคัญ คือ - หากเป็นพื้นที่อยู่ในเกณฑ์ที่จะอนุญาตได้ก็จะอนุญาตให้อยู่อาศัยทำกินต่อไป - หากเป็นพื้นที่อนุรักษ์ (ลุ่มน้ำชั้น ๑, ๒) จะต้องตรวจพิสูจน์สิทธิการครอบครอง - หากเป็นพื้นที่อุทยานแห่งชาติ และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าจะต้องตรวจพิสูจน์สิทธิการครอบครอง - หากเป็นพื้นที่บุกรุกแผ้วถางเพิ่มเติมหรือเปิดพื้นที่ใหม่จะต้องดำเนินการตามกฎหมายอย่างเฉียบขาด ๑.๒ กรณีราษฎรที่ยังไม่ได้ขึ้นทะเบียนการสำรวจการถือครองพื้นที่ป่าไม้

ความเห็นและข้อเสนอแนะ ของสภาที่ปรึกษาฯ	ผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการ ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	- กรณีราษฎรอยู่ก่อนการประกาศป่าและมีเอกสารสิทธิ์ถูกต้องตามประมวลกฎหมายที่ดินราษฎรจะสามารถอยู่อาศัยทำกินได้โดยไม่ถูกไล่ออกจากที่ดิน ทั้งนี้ เนื่องจากตามมาตรา ๑๒ วรรคท้ายแห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ระบุว่า การประกาศป่าสงวนแห่งชาติมิให้ใช้บังคับแก่กรณีสิทธิ์ในที่ดินที่บุคคลมีอยู่ตามประมวลกฎหมายที่ดิน - กรณีที่ราษฎรที่อยู่อาศัย/ทำกิน ในเขตป่าอยู่แล้วอย่างต่อเนื่องโดยที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์ใด ๆ (ราษฎรที่ตกสำรวจและมีพื้นที่บุกรุกป่าใหม่) จะดำเนินการในรูปโครงการจัดการทรัพยากรที่ดินและป่าไม้ โดยให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้านเป็นผู้รับรองการอยู่อาศัย/ทำกิน ๒. บันทึกข้อตกลงระหว่างขบวนการประชาชนเพื่อสังคมที่เป็นธรรม (ขปส.) กับตัวแทนรัฐบาลกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงมหาดไทย และขบวนการประชาชนเพื่อสังคมที่เป็นธรรม (ขปส.) ได้ร่วมหารือแนวทางและลงนามในบันทึกข้อตกลงร่วมกัน เมื่อวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ในการดำเนินการต่อไป ดังนี้ ๒.๑ เร่งรัดคณะกรรมการอำนวยการบูรณาการนโยบายเพื่อฟื้นฟูวิถีชีวิตและแก้ไขปัญหากลุ่มชาติพันธุ์ชาวเล และคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาของ ขปส. ที่มีการดำเนินการจนได้ข้อยุติแล้วหรือไม่สามารถหาข้อยุติได้ รวมทั้งอยู่ระหว่างการพิจารณาหาข้อยุติร่วมกันให้นำเสนอคณะกรรมการแก้ไขปัญหาของ ขปส. พิจารณาในวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ๒.๒ รัฐบาลจะเร่งรัดดำเนินการตามนโยบายด้านที่ดินและทรัพยากรที่ได้แถลงต่อรัฐสภาอย่างเป็นรูปธรรมโดยเร่งด่วน ๒.๓ คณะกรรมการแก้ไขปัญหาของขบวนการประชาชนเพื่อสังคมที่เป็นธรรมจะจัดประชุมอย่างน้อย ๓ เดือน/ครั้ง และคณะกรรมการกับคณะทำงานจะจัดประชุมอย่างน้อย ๒ เดือน/ครั้ง ๒.๔ แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามการดำเนินการแก้ไขปัญหาของขบวนการประชาชนเพื่อสังคมที่เป็นธรรม

ความเห็นและข้อเสนอแนะ ของสภาที่ปรึกษาฯ	ผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการ ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	๓. ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๖ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๖ เห็นชอบในหลักการร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับรองและเสริมสร้างสิทธิชุมชนในการจัดการที่ดินของชุมชน พ.ศ. ยังคงหลักการให้ชุมชนได้บริหารจัดการและครอบครองใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐที่ชุมชนครอบครองมาแต่เดิมและให้ชุมชนเป็นกลไกสำคัญในระดับพื้นที่ในการป้องกันไม่ให้เกิดการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมบริเวณรอบ ๆ ชุมชนโดยอีกต่อไป และได้เพิ่มเติมบทบาทรัฐในการเข้าไปจัดทำระบบและเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน
๗) ปรับปรุง พื้นฟู และอนุรักษ์ทางน้ำและแหล่งน้ำ รวมทั้งพื้นที่ชุ่มน้ำให้อยู่ในสภาพดี	● เห็นชอบในหลักการตามที่สภาที่ปรึกษาฯ เสนอ ● ควรมีการกำหนดเรื่องสิทธิการใช้น้ำและกำหนดขอบเขตของแหล่งน้ำ พื้นที่ชุ่มน้ำและทางน้ำ ให้เกิดความชัดเจนเพื่อป้องกันการบุกรุกทำลายและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรน้ำอย่างไม่เหมาะสม รวมทั้งให้คำนึงถึงผลกระทบจากการดำเนินการที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงระบบนิเวศของพื้นที่ชุ่มน้ำด้วย
๘) กำหนดกรอบวงเงินงบประมาณและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีระบบบำบัดน้ำเสียรวม และระบบจัดการขยะที่ได้มาตรฐานให้ครบทุกท้องถิ่น	● เห็นชอบในหลักการตามที่สภาที่ปรึกษาฯ เสนอ ● กรมควบคุมมลพิษได้ดำเนินการจัดทำนโยบายและพื้นที่เป้าหมายการจัดน้ำเสียชุมชน (๒๕๕๓-๒๕๕๔) ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติแล้วเมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๒ โดยแผนงานแบ่งออกเป็น ๓ ระยะ ประกอบด้วย - ระยะเร่งด่วน (๒๕๕๓-๒๕๕๔) ดำเนินการในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ๒ แห่ง เทศบาลนคร ๔ แห่ง เทศบาลเมือง ๖๖ แห่ง เทศบาลตำบล ๔๒๖ แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล ๑๖๗ แห่ง และมีพื้นที่เป้าหมายในการจัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสียในภาคตะวันออกเฉียงเหนือจำนวน ๑๑๒ แห่ง

ความเห็นและข้อเสนอแนะ ของสภาที่ปรึกษา	ผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการ ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	- ระยะกลาง พ.ศ. ๒๕๖๐ – พ.ศ. ๒๕๗๔ ดำเนินการในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับเทศบาลตำบล ขนาดกลางและขนาดเล็กในพื้นที่ลุ่มน้ำที่มีคุณภาพน้ำ อยู่ในเกณฑ์ระดับดี และองค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่ ลุ่มน้ำที่มีคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์พอใช้ และมีพื้นที่เป้าหมาย ในการจัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสียในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน ๑๗๒ แห่ง - ระยะยาว พ.ศ. ๒๕๗๕ – พ.ศ. ๒๕๘๔ ดำเนินการในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่ลุ่มน้ำที่มีคุณภาพน้ำ อยู่ในเกณฑ์ระดับดี และคาดว่าจะใช้งบประมาณจากกองทุน สิ่งแวดล้อมในส่วนของระบบกำจัดขยะ • กรมควบคุมมลพิษได้จัดทำข้อเสนอแนวทางการสนับสนุนงบประมาณให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านการจัดการ ขยะมูลฝอยชุมชนเสนอคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พิจารณาให้ความเห็นชอบในคราวการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๒ เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐ องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชนได้มีกรอบแนวทางสำหรับ การลงทุนเพื่อการดำเนินการจัดการขยะมูลฝอย โดยกรอบแนวทาง ดังกล่าวนี้นี้จะมีระยะการดำเนินการ ๑๒ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๓ – ๒๕๖๔) โดยพื้นที่เป้าหมายที่จะมีการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีจำนวนทั้งสิ้น ๑๐๗ แห่ง โดยแบ่งเป็น ระยะแรก ระยะเวลา ๒ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๓ – ๒๕๕๔) จำนวน ๒๐ แห่ง ระยะปานกลาง ระยะเวลา ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙) จำนวน ๔๑ แห่ง และระยะยาว ระยะเวลา ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) จำนวน ๔๖ แห่ง ทั้งนี้ ในเรื่องของกรอบวงเงินจะจัดลำดับ โดยพิจารณาจากความพร้อมเรื่องที่ดินและแบบก่อสร้าง รวมถึง ศักยภาพในการบริหารจัดการและบำรุงรักษา

ความเห็นและข้อเสนอแนะ ของสภาที่ปรึกษาฯ	ผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการ ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๙) จัดให้มีระบบตรวจสอบและแสดงผลคุณภาพน้ำ ในลำน้ำที่ผ่านแหล่งชุมชนให้ประชาชนทราบสถานการณ์	• เห็นชอบตามที่สภาที่ปรึกษาฯ เสนอ • ปัจจุบันหลายหน่วยงานได้ดำเนินการอยู่ โดยเฉพาะสำนักงาน สิ่งแวดล้อมภาค กรมควบคุมมลพิษ ซึ่งเป็นผู้ที่มีบทบาทหลัก ในการตรวจสอบและแสดงผลคุณภาพน้ำในระดับพื้นที่ เพื่อให้ประชาชนรับทราบและตระหนักถึงความสำคัญ ปัจจุบัน มีสถานีตรวจวัดคุณภาพน้ำครอบคลุมทั้ง ๒๕ ลุ่มน้ำหลัก ของประเทศ รวมทั้งได้จัดทำรายงานประชาสัมพันธ์ สร้างความตระหนักถึงคุณภาพน้ำเป็นรายไตรมาสและรายปี รวมถึงสามารถติดตามเพิ่มเติมได้ที่ www.pcd.go.th หรือ www.wqmonline.com
๒. สร้างความสมดุลน้ำ โดย ๑) จัดหาน้ำและพัฒนาแหล่งกักเก็บน้ำ เพื่อเพิ่มปริมาณต้นทุนที่ขาดแคลนอยู่ในปัจจุบัน ๑,๒๖๐.๐๕ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ภายในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ และในอนาคตที่คาดว่าจะขาดแคลนเพิ่มเป็น ๒,๕๔๓.๒๔ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๗ ตามนโยบายน้ำแห่งชาติ	• เห็นชอบในหลักการตามที่สภาที่ปรึกษาฯ เสนอ • เนื่องจากข้อจำกัดเรื่องลักษณะของพื้นที่เหมาะสมกับ การก่อสร้างเขื่อนและอ่างขนาดใหญ่ และข้อจำกัดเรื่อง การคัดค้านจากภาคประชาชน ซึ่งเป็นข้อจำกัดหลัก ของการพัฒนาทำให้การจัดหาและพัฒนาแหล่งน้ำ อาจไม่สามารถบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ภายในปี ๒๕๖๗ อย่างไรก็ตาม หากต้องการให้มีการจัดหาและพัฒนาแหล่งน้ำ ให้ได้ตามกรอบที่กำหนด จำเป็นต้องได้รับการสนับสนุน จากทุกหน่วยงานและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น จึงควรกำหนด เป็นนโยบายให้ทุกหน่วยงานต้องให้การสนับสนุนให้สามารถ เพิ่มแหล่งน้ำต้นทุนตามนโยบายน้ำแห่งชาติต้องได้รับ การสนับสนุนด้านงบประมาณเพื่อเตรียมความพร้อมรูปแบบ และประมาณการรวมถึงค่าก่อสร้างด้วย
๒) นำโครงการพัฒนาลุ่มน้ำอันเนื่องมาจาก พระราชดำริ เป็นต้นแบบการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก และโครงการผันน้ำข้ามลุ่มน้ำใกล้เคียง	• เห็นชอบตามที่สภาที่ปรึกษาฯ เสนอ มาใช้เป็นต้นแบบ ในการพัฒนาผลการพิจารณาของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๓) จัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมเพื่อสนับสนุน การปฏิบัติการฝนหลวงให้ครอบคลุมทุกพื้นที่	• เห็นชอบตามที่สภาที่ปรึกษาฯ เสนอ

ความเห็นและข้อเสนอแนะ ของสภาที่ปรึกษาฯ	ผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการ ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๔) เร่งดำเนินการพัฒนาระบบชลประทานในพื้นที่ที่มีความเหมาะสมในส่วนที่ยังไม่ดำเนินการอีก ๑๖.๖๐ ล้านไร่ ให้เสร็จภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๗	• เห็นชอบในหลักการตามที่สภาที่ปรึกษาฯ เสนอ • การพัฒนาพื้นที่ชลประทานจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนทั้งในส่วนของงบประมาณและการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมดำเนินการ
๕) จัดสรรงบประมาณสนับสนุนโครงการขุดสระน้ำในไร่นาให้ครอบคลุมพื้นที่นอกเขตชลประทานตามความต้องการของประชาชน	• เห็นชอบในหลักการตามที่สภาที่ปรึกษาฯ เสนอ ทั้งนี้ โครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน โดยการขุดสระน้ำในไร่นาขนาด ๑,๒๖๐ ลูกบาศก์เมตร และเกษตรกรมีส่วนร่วมออกค่าใช้จ่ายในการขุดสระน้ำ ๒,๕๐๐ บาทต่อบ่อ ในพื้นที่ที่มีเอกสารสิทธิ์ มีเกษตรกรยื่นความต้องการเพื่อสมัครเข้าร่วมโครงการไว้จำนวนมาก แต่งบประมาณที่ได้รับในแต่ละปีมีจำนวนจำกัด การจัดสรรจึงต้องมีการกระจายความต้องการไปยังพื้นที่ต่าง ๆ ที่เกษตรกรได้สมัครเข้าร่วมโครงการไว้แล้วให้ทั่วถึง ซึ่งในทุกๆ ปี งบประมาณพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือก็จะมีสัดส่วนของแผนและผลการดำเนินงานขุดสระน้ำในไร่นาไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๖๐ ของงบประมาณตามเกณฑ์ที่ได้จัดสรร อย่างไรก็ตาม หากได้รับงบประมาณตามเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้นั้นภายใน ๑๐ ปี คาดว่าจะสามารถดำเนินการได้ครบตามความต้องการของเกษตรกร
๖) พัฒนาระบบการนำน้ำใต้ดินที่สามารถใช้ในการเพาะปลูกขึ้นมาใช้เพื่อส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่นอกเขตชลประทานควบคู่ไปกับการพัฒนาแหล่งน้ำผิวดิน	• เห็นชอบในหลักการตามที่สภาที่ปรึกษาฯ เสนอ ทั้งนี้ ขอให้พิจารณาถึงความคุ้มค่าของการดำเนินการเป็นหลัก
๗) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนสามารถบริหารจัดการในระดับครัวเรือนได้ โดยน้อมนำโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่มาเป็นแบบอย่างในการดำเนินการ	• เห็นชอบตามที่สภาที่ปรึกษาฯ เสนอ
๘) จัดให้มีแหล่งน้ำประจำหมู่บ้านและชุมชนโดยการขุดสระน้ำใหม่หรือขุดลอกแหล่งน้ำเดิมที่เสื่อมโทรมให้กลับมาใช้ได้ตามปกติ	• เห็นชอบตามที่สภาที่ปรึกษาฯ เสนอ โดยมีผลการดำเนินงานของหน่วยงานในเรื่องดังกล่าว ดังนี้ ๑. กรมทรัพยากรน้ำ ได้จัดทำทะเบียนแหล่งน้ำ พื้นที่ชุ่มน้ำแล้วเสร็จ ประกอบด้วย - กลุ่มน้ำโขง (อีสาน) จำนวนแหล่งน้ำ ๓,๔๑๓ แห่ง ปริมาณน้ำรวม ๙๒๖.๑๕ ล้านลูกบาศก์เมตร

ความเห็นและข้อเสนอแนะ ของสภาที่ปรึกษาฯ	ผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการ ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	- ลุ่มน้ำชี จำนวนแหล่งน้ำรวม ๖,๖๘๔ แห่ง ปริมาณน้ำรวม ๑,๐๒๑.๐๘ ล้านลูกบาศก์เมตร - ลุ่มน้ำมูล จำนวนแหล่งน้ำรวม ๑๔,๒๕๕ แห่ง ปริมาณน้ำรวม ๙๑๑.๗๖ ล้านลูกบาศก์เมตร พร้อมทำการจัดลำดับความสำคัญโครงการแล้วเสร็จ วงเงินรวม ๑๐๘,๐๘๔.๒๐ ล้านลูกบาศก์เมตร ๒. กรมพัฒนาที่ดินมีภารกิจเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายและวางแผนการใช้ที่ดินในพื้นที่เกษตรกรรม การสำรวจและจำแนกดิน การปรับปรุงบำรุงดิน และการอนุรักษ์ดินและน้ำ เพื่อเพิ่มผลผลิตและให้มีการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างยั่งยืน โดยเฉพาะงานด้านการอนุรักษ์ดินและน้ำ ได้มีมาตรการเพื่อเป็นการควบคุมน้ำไหลบ่าหน้าดินและเก็บกักน้ำไว้ใช้ประโยชน์ โดยการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ ซึ่งจะเป็นการจัดหาแหล่งน้ำเพิ่มเติมให้เกษตรกรใช้ในการอุปโภค บริโภค และกักเก็บน้ำไว้ใช้ประโยชน์ทางด้านเกษตรกรรม ซึ่งได้ดำเนินการตั้งแต่ปี ๒๕๒๔ - ๒๕๕๖ สามารถดำเนินการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้จำนวน ๓,๐๕๓ แห่ง งบประมาณ ๗,๓๐๗.๘๑ ล้านบาท กรมพัฒนาที่ดินมีวิธีการดำเนินงานพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันการชะล้างพังทลายของดินและอนุรักษ์ดินและน้ำและเก็บเกี่ยวน้ำไว้ใช้ประโยชน์ในพื้นที่ทำการเกษตร โดยดำเนินการจำแนกเป็น ๒ ประเภท ดังนี้ (๑) งานก่อสร้างแหล่งน้ำขนาดเล็ก เป็นการก่อสร้างแหล่งน้ำในพื้นที่สาธารณะ โดยเน้นการดำเนินการในเขตพัฒนาที่ดินเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำจำแนกเป็นสระเก็บน้ำ อ่างเก็บน้ำ การขุดลอกคลอง ลำห้วย และฝายน้ำล้น เป็นการอนุรักษ์น้ำรักษาความชุ่มชื้นในดินรวมทั้งเก็บกักน้ำไว้ใช้ในการทำเกษตรกรรมในภาวะที่ขาดแคลนน้ำ

ความเห็นและข้อเสนอแนะ ของสภาที่ปรึกษาฯ	ผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการ ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	(๒) งานจัดทำระบบส่งน้ำในไร่นา สร้างขึ้นเพื่อนำน้ำจากแหล่งน้ำกระจายไปยังพื้นที่เพาะปลูกอย่างทั่วถึง โดยจัดทำเป็นคลองส่งน้ำในไร่นาหรือระบบท่อส่งน้ำตามสภาพพื้นที่ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำและรักษาความชุ่มชื้นในดิน โดยจะดำเนินการในพื้นที่ที่มีแหล่งน้ำต้นทุนไม่น้อยกว่า ๑๐๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร นอกจากนี้ ได้ดำเนินโครงการพัฒนาแหล่งน้ำชุมชน ซึ่งนำร่องในปี ๒๕๕๕ เป็นปีแรก โดยเน้นการมีส่วนร่วมของหน่วยงานและเกษตรกรในพื้นที่ เพื่อเป็นต้นแบบของการบริหารจัดการน้ำท่าที่ดี ดำเนินการไปพร้อมกับการจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำเพื่อป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน เป็นแหล่งกักเก็บน้ำเพื่อนำไปใช้ในพื้นที่การเกษตรที่ได้วางแผนการใช้ที่ดินอย่างเหมาะสม ปัจจุบัน งานดังกล่าวได้ถูกถ่ายโอนภารกิจไปยังส่วนท้องถิ่นตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งกรมพัฒนาที่ดินจะดำเนินงานพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ ได้เพียงในพื้นที่เขตพัฒนาที่ดินที่กรมฯ ดำเนินการเท่านั้น อีกทั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณที่ได้รับหากเป็นไปตามแผนงานก็จะสามารถพัฒนาแหล่งน้ำให้เพิ่มจำนวนขึ้นตามเป้าหมาย
๓. สร้างเอกภาพการบริหารจัดการ ให้ส่วนราชการที่รับผิดชอบและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องบูรณาการการทำงานให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการเพื่อแก้ไขปัญหาให้เกิดประสิทธิภาพและบังเกิดผลสัมฤทธิ์ที่ยั่งยืน โดย ๑) ปรับปรุงระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารทรัพยากรน้ำแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ โดย	

ความเห็นและข้อเสนอแนะ ของสภาที่ปรึกษาฯ	ผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการ ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๑.๑) ปรับปรุงโครงสร้างองค์กรบริหาร จัดการทรัพยากรน้ำให้อำนาจหน้าที่ในการประสาน ความร่วมมือได้อย่างเป็นเอกภาพ	• ภายหลังการปรับปรุงกระทรวงทบวง กรม ปี ๒๕๔๕ กรมทรัพยากรน้ำได้ดำเนินการเรื่อง โครงสร้างองค์กรการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารทรัพยากรน้ำแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้กำหนดโครงสร้างองค์กรบริหารทรัพยากรน้ำในระดับประเทศ (คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ) และระดับลุ่มน้ำ (คณะกรรมการลุ่มน้ำ) ประกอบด้วย ผู้แทนจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์กรผู้ใช้น้ำจากภาคประชาชน เพื่อทดลองดำเนินการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการของประเทศก่อนร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ... ประกาศใช้บังคับ ทั้งนี้ ระเบียบฯ ดังกล่าวกำหนดให้คณะกรรมการฯ ทั้งสองระดับมีอำนาจหน้าที่ในการประสานความร่วมมือในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำไว้อย่างชัดเจน เช่น ประสานงานกับส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือคณะกรรมการอื่นเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมในการบริหารทรัพยากรน้ำ แนวทางการจัดทำแผนป้องกันภัยพิบัติเกี่ยวกับทรัพยากรน้ำตลอดจนการประสานการจัดทำแผนปฏิบัติการและแผนงบประมาณของส่วนราชการ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง อย่างไรก็ตาม ในการดำเนินการตามระเบียบยังคงมีข้อจำกัดในเรื่องความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน ดังนั้น เพื่อส่งเสริมความร่วมมือในการปฏิบัติงานด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในเชิงบูรณาการอย่างเคร่งครัดระหว่างส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง คณะกรรมการลุ่มน้ำและสำนักงานเลขานุการคณะกรรมการลุ่มน้ำเห็นควรเสนอให้มีการจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (Memorandum of Understanding) ระหว่างส่วนราชการ องค์กรปกครอง

/๑.๒) เพิ่มหมวด ...

ความเห็นและข้อเสนอแนะ ของสภาที่ปรึกษาฯ	ผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการ ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๑.๒) เพิ่มหมวดความร่วมมือ ให้ส่วนราชการ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับงาน บริหารทรัพยากรน้ำ ต้องให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน กับคณะกรรมการลุ่มน้ำและสำนักงานเลขาธิการ คณะกรรมการลุ่มน้ำอย่างเคร่งครัด ๑.๓) เพิ่มหมวดงบประมาณให้สำนักงบประมาณ กำหนดกรอบวงเงินตามแผนบริหารทรัพยากรน้ำ ของลุ่มน้ำหลักและให้ส่วนราชการที่เสนองบประมาณ ที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรน้ำต้องผ่านความเห็นชอบ จากคณะกรรมการลุ่มน้ำก่อน	• เห็นชอบตามที่สภาที่ปรึกษาฯ เสนอ • ปัจจุบันการดำเนินงานในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ได้ให้ความสำคัญกับการร่วมมือระหว่างส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคประชาชน ดังนี้ (๑) การสนับสนุนการบริหาร การประสานและติดตาม และการจัดการองค์กรลุ่มน้ำ เช่น สนับสนุนการดำเนินงาน ขององค์กรภาคประชาชน ในการบริหารจัดการน้ำ การจัดตั้ง และให้ความรู้กลุ่มผู้ใช้น้ำ (เครือข่าย) และโครงการบริหาร จัดการน้ำ (เครือข่ายเดิม) เป็นต้น (๒) การพัฒนาเครื่องมือกลไกและการพัฒนาศักยภาพ เช่น การประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำแผนบริหารจัดการและพัฒนา ลุ่มน้ำแบบบูรณาการ การประชุมเชิงปฏิบัติการพื้นฐานความรู้ ด้านการวางแผนโครงการพัฒนา อนุรักษ์ และฟื้นฟูแหล่งน้ำ เป็นต้น (๓) การเผยแพร่และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน เช่น การรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่ลุ่มน้ำสาขา (เวทีชาวบ้าน) การเผยแพร่ความรู้และสร้างจิตสำนึกเกี่ยวกับ ทรัพยากรน้ำ และการอนุรักษ์และพัฒนาแม่น้ำ คู คลอง โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นต้น (๔) การรับฟังความคิดเห็นตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. ๒๕๔๘ • สำนักงบประมาณได้ชี้แจงว่า ประเด็นนี้เป็นอำนาจ ของรัฐบาลในการกำหนดกรอบวงเงิน จึงไม่มีความเห็นเพิ่มเติม แต่อย่างใด
๒) บูรณาการบริหารจัดการโดยใช้วิธีการบริหาร จัดการที่สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงาน โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินำดำเนินการ เป็นแนวทางการประสานความร่วมมือกับหน่วยงาน ที่รับผิดชอบ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่เกี่ยวข้อง	• เห็นชอบในหลักการตามที่สภาที่ปรึกษาฯ เสนอ

ความเห็นและข้อเสนอแนะ ของสภาที่ปรึกษา	ผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการ ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๓) เร่งรัดการออกพระราชบัญญัติการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ พ.ศ. ... ให้เสร็จภายในปี พ.ศ. ๒๕๕๖	• เห็นชอบในหลักการตามที่สภาที่ปรึกษา เสนอ • ปัจจุบันกรมทรัพยากรน้ำได้ดำเนินการจัดทำร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๕ แล้วเสร็จปี พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งสภานิติบัญญัติแห่งชาติมีมติรับหลักการตามร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว แต่เนื่องจากสภานิติบัญญัติแห่งชาติหมดวาระลง ทำให้ร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวไม่ได้รับการพิจารณา ปัจจุบันกรมทรัพยากรน้ำอยู่ระหว่างการปรับปรุงแก้ไขร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว โดยที่ปรึกษา (มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์) คาดว่าไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จปี ๒๕๕๖
๔) จัดทำแผนแม่บทเพื่อใช้ในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางดำเนินการไปสู่การปฏิบัติอย่างบูรณาการ	• เห็นชอบในหลักการตามที่ปรึกษา เสนอจัดทำแผนแม่บทเพื่อใช้ในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางดำเนินการไปสู่การปฏิบัติอย่างบูรณาการ ปัจจุบันอยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานนโยบายและบริหารจัดการน้ำและอุทกภัยแห่งชาติ (สบอช.) • สบอช. ได้ดำเนินการจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแล้วเสร็จ เมื่อมกราคม ๒๕๕๕ โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้ ๑. ป้องกันและลดความเสียหายน้ำท่วมขนาดกลางและขนาดใหญ่ ๒. เพิ่มความสามารถในการปรับปรุงระบบป้องกันน้ำท่วมและระบบเตือนภัย ๓. สร้างความมั่นใจและเพิ่มรายได้ของประชาชน ปัจจุบันอยู่ระหว่างการดำเนินการหาผู้รับจ้าง • กรมทรัพยากรน้ำได้ดำเนินการจัดทำแผนการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างเป็นระบบ (แผนยุทธศาสตร์ในภาพรวมของประเทศ) แล้วเสร็จเมื่อกันยายน ๒๕๕๕ ซึ่งแผนยุทธศาสตร์ดังกล่าวสามารถใช้ประกอบแผนแม่บทที่ สบอช. จัดทำขึ้นได้ และเห็นควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับแผนแม่บทและแผนบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างเป็นระบบใช้เป็นแนวทางเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติต่อไป

ความเห็นและข้อเสนอแนะ ของสภาที่ปรึกษาฯ	ผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการ ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๕) บริหารจัดการทรัพยากรน้ำเป็นระบบลุ่มน้ำสาขา เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพภูมิประเทศและระบบนิเวศ	• เห็นชอบในหลักการตามที่สภาที่ปรึกษาฯ เสนอ • กรมทรัพยากรน้ำได้มีนโยบายให้มีการจัดตั้งคณะทำงานลุ่มน้ำสาขาขึ้น โดยคำนึงถึงสภาพภูมิประเทศ และระบบนิเวศแบบลุ่มน้ำ และองค์ประกอบคณะกรรมการบริหาร ประกอบด้วยผู้แทนส่วนราชการ ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรผู้น้ำ เพื่อทำหน้าที่ประสานการจัดทำแผนปฏิบัติการ และแผนงบประมาณของส่วนราชการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ลุ่มน้ำสาขา และรวบรวมแผนในภาพรวมทั้งลุ่มน้ำสาขาเพื่อเสนอคณะกรรมการลุ่มน้ำ/ คณะอนุกรรมการ ซึ่งปัจจุบันได้มีจัดตั้งคณะกรรมการลุ่มน้ำ ๒๕ ลุ่มน้ำ ครบ ๒๕ ลุ่มน้ำ และคณะทำงานลุ่มน้ำสาขาแล้ว จำนวน ๒๑๔ คณะ จาก ๒๕๔
๖) จัดตั้งองค์กรบริหารลุ่มน้ำในระดับท้องถิ่น และชุมชนให้ท้องถิ่นและชุมชนสามารถบริหาร ทรัพยากรน้ำในพื้นที่ของตนเองได้ และรัฐต้องให้ การส่งเสริมและสนับสนุนอย่างจริงจังทั้งด้านความรู้ ประสิทธิภาพ และงบประมาณ	• เห็นชอบในหลักการตามที่สภาที่ปรึกษาฯ เสนอ • กรมทรัพยากรน้ำได้จัดตั้งกลุ่มเครือข่ายการบริหารจัดการ ทรัพยากรน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำสาขา เพื่อให้เป็นผู้นำแนวทาง ในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ การดูแลรักษาทรัพยากรน้ำ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลเป็นรูปธรรม โดยจัดตั้งเครือข่ายกลุ่มผู้น้ำปีละ ๖๒ กลุ่มผู้น้ำ สำหรับเครือข่ายเดิมที่มีการจัดตั้งไว้แล้ว กรมทรัพยากรน้ำ ได้ให้การสนับสนุนด้านต่าง ๆ เช่น งบประมาณ องค์ความรู้ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งและความยั่งยืนให้กับองค์กร เครือข่ายในพื้นที่ลุ่มน้ำ
๗) พัฒนาระบบฐานข้อมูลและจัดตั้งศูนย์กลาง ข้อมูลทรัพยากรน้ำ ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ใช้ดำเนินการได้อย่างเป็นเอกภาพและเป็นไป ในทิศทางเดียวกัน รวมทั้งให้ประชาชนสามารถ เข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้อย่างถูกต้อง แม่นยำ และทัน ต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน	• เห็นชอบในหลักการตามที่สภาที่ปรึกษาฯ เสนอ • กรมทรัพยากรน้ำได้จัดทำระบบฐานข้อมูลพร้อมจัดตั้ง ศูนย์ข้อมูลกลางเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและประชาชน สามารถเข้าถึงข้อมูลและข่าวสารได้ที่ www.dwr.go.th อย่างไรก็ตามควรเพิ่มเติมในประเด็นการพัฒนาฐานข้อมูล และระบบช่วยตัดสินใจในระบบลุ่มน้ำ เพื่อช่วยให้คณะกรรมการ ลุ่มน้ำใช้ประกอบการตัดสินใจในการบริหารจัดการ วางแผน และจัดสรรทรัพยากรน้ำในลุ่มน้ำอย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ลุ่มน้ำ

ความเห็นและข้อเสนอแนะ ของสภาที่ปรึกษาฯ	ผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการ ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๘) สนับสนุนให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ก้าวทัน การพัฒนาเทคโนโลยีข้อมูลภูมิสารสนเทศ อย่างต่อเนื่อง สามารถรับมือกับสถานการณ์ของโลก ที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา	• เห็นชอบตามที่สภาที่ปรึกษาฯ เสนอ
๙) การปลูกจิตสำนึกและให้ความรู้กับประชาชน ในการใช้น้ำอย่างประหยัด คุ่มค่า และเกิดประโยชน์ สูงสุดอย่างต่อเนื่อง	• เห็นชอบตามที่สภาที่ปรึกษาฯ เสนอ

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ ว่า

๑. รับทราบความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติ

๒. รับทราบความเห็น ผลการพิจารณา และผลการดำเนินการของกระทรวง
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร่วมกับกระทรวงกลาโหม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
(กรมชลประทาน กรมพัฒนาที่ดิน) กระทรวงมหาดไทย สำนักงานคณะกรรมการพิเศษ
เพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สำนักงานปรมาณู สำนักงานพัฒนา
เทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ สำนักงานนโยบายและบริหารจัดการน้ำและอุทกภัย
แห่งชาติ กรมทรัพยากรน้ำ กรมทรัพยากรน้ำบาดาล กรมป่าไม้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า
และพันธุ์พืช กรมควบคุมมลพิษ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม และสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๒ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

(นายอำพน กิตติอำพน)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๒๒ ต.ค. ๒๕๕๖

รองเลขาธิการฯ
ผอ.สวค.
ผชช.
ผอ.กลุ่ม
นวด.
ผู้พิมพ์
๒๒ ต.ค. ๒๕๕๖